

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-23-1447(3) TAIS-23-18434(3)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. XIII-992 4 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2976 “ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2023-10-25	Susisiekimo ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-01-23	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narių Andriaus Kupčinsko, Kazio Starkevičiaus, Justino Urbanavičiaus ir Lauryno Kasčiūno, pateiktu Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. XIII-992 4 priedo pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Įstatymo projektas) siūloma įtraukti į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą Pociūnų aerodromą ir Alytaus aerodromą (Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 4 priedo 1 dalies b punktą).

Įstatymo projekto rengėjų teigimu: Pociūnų aerodromas yra strategiškai svarbus todėl, kad jis yra Lietuvos centre, turi pilną infrastruktūrą reikalingą aviacinei veiklai; Pociūnai yra netoli Suvalkų koridoriaus, vieta strategiškai patogi atremti Rusijos bandymus pasidaryti sausumos koridorių į Kaliningrado sritį; Alytaus aerodromas yra netoli Baltarusijos ir Rusijos valstybinių sienų ir lygiai taip pat kaip ir Pociūnų aerodromas, puikiai gali būti išnaudojamas Suvalkų koridoriaus gynybai, sąjungininkų karių ir krovinių priėmimui, evakuacijai ir kitiems Lietuvos Respublikos ir NATO valstybių kariuomenių gynybiniais pajėgumams vystyti.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projektu Vyriausybė pritardama tikslui stiprinti šalies nacionalinį saugumą, tačiau atsižvelgdama į Krašto apsaugos ministerijos atliktą civilinių aerodromų tinkamumo krašto apsaugos tikslams vertinimą, **nepritaria Įstatymo projektui dėl šių priežasčių:**

- Alytaus aerodromo infrastruktūros techniniai parametrai pritaikyti tik mažajai bei sportinei aviacijai, galimybės pritaikyti aerodromo infrastruktūrą Lietuvos kariuomenės poreikiams yra ribotos, todėl ji yra netinkama Lietuvos kariuomenės poreikiams vykdant gynybos operacijas. Alytaus aerodromas, kaip reikalinga infrastruktūra, nėra numatyti valstybinėms mobilizacinėms užduotims ir priimančiosios šalies paramoms poreikiams vykdyti.
- Esminis aspektas, lemiantis įrenginių ar turto įtraukimą į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą, yra grėsmių, pavojų ir rizikos veiksnių nacionalinio saugumo interesams, kaip tai suprantama Nacionalinio saugumo strategijoje, vertinimas. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nepateikta informacijos, ar siūlant įtraukti į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą Alytaus aerodromą buvo įvertintos Nacionalinio saugumo strategijoje nurodytos grėsmės, pavojai ir rizikos veiksniai nacionalinio saugumo interesams. Todėl neaišku, ar toks vertinimas buvo atliktas, o jei ir buvo atliktas, kokios grėsmės, pavojai ir rizikos veiksniai nacionalinio saugumo interesams lėmė, kad Alytaus aerodromą yra siūloma įtraukti į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą. Nacionaliniuose strateginiuose dokumentuose, įtvirtinančiuose krašto apsaugos ir nacionalinio saugumo strateginius tikslus ir konkrečius veiksmus jiems pasiekti, nenumatoma naudoti Alytaus aerodromo ir jo plėtoti. Šio aerodromo neplanuojama naudoti krašto apsaugos ir nacionalinio saugumo užtikrinimo reikmėms, todėl netikslinga jo įtraukti į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą.
- Pociūnų aerodromas labiau priskirtinas prie nacionaliniam saugumui svarbią reikšmę, o ne nacionaliniam saugumui strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros. Šio statuso priskyrimas grindžiamas tuo, kad Pociūnų aerodromas, nors ir yra tinkamoje lokacijoje ir turi visą infrastruktūrą aviacinei veiklai ir labiau tinkamas civiliniams poreikiams, tačiau jis intensyviai naudojamas Lietuvos kariuomenės karių kariniam rengimui ir pratyboms. Dėl šios priežasties Pociūnų aerodromą netikslinga priskirti prie Įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros. Įstatymo 4 priedo 2 punkto n papunktyje nurodyta, kad nacionaliniam saugumui

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

užtikrinti svarbią reikšmę turinčia infrastruktūra laikomi aerodromai, įtraukti į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintą sąrašą. Pociūnų aerodromo priskyrimas prie nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčios infrastruktūros yra pakankamas nacionaliniam saugumui užtikrinti. Vyriausybė artimiausiu metu planuoja suteikti Pociūnų aerodromui nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčio aerodromo statusą – įrašyti jį į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčių aerodromų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 391 „Dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčių aerodromų sąrašo patvirtinimo“ (šio nutarimo projektas 2023 m. gruodžio 22 d. pateiktas Vyriausybei). Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projektu siūlomas reguliavimas nebeatitiktų Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintų teisėkūros tikslingumo ir proporcingumo principų. Vyriausybės išvadoje pateiktos priežastys, kodėl nepritariama Įstatymo projektui, yra pagrįstos ir argumentuotos.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projektu siūloma nepritarti Įstatymo projektui, įgyvendinimo mechanizmas nereikalingas.

STEBĖSENA

Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projektu siūloma nepritarti Įstatymo projektui, įgyvendinimo stebėseną netikslinga.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Nutarimo projektas derintas su valstybės institucijomis. Nutarimo projektas suderintas su Krašto apsaugos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Finansų ministerija ir patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pastabas.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Kritinių nesuderintų pastabų nėra.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Krašto apsaugos ministerija nurodo, kad Alytaus aerodromo teritorija (žemės sklypas) dėl savo unikalios geografinės padėties ir galimos įtakos Lietuvos gynybai, patikslinus gynybos planus, vertintina kaip tinkama gynybos (logistinėms) funkcijoms kartu su Lietuvos sąjungininkais pritaikyti ir vykdyti. Dėl šių priežasčių Alytaus aerodromo teritorija (žemės sklypas) galėtų būti traktuojama kaip atitinkanti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 7 straipsnio 15 dalyje nustatytus kriterijus, t. y. kaip valstybinė žemė, esanti miestų ir miestelių teritorijų ribose, kuri neperduodama savivaldybėms.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Dalius Labanauskas

Planavimo biuras, patarėjas